

LIETUVOS RESPUBLIKOS TEISINGUMO MINISTRAS

ĮSAKYMAS DĖL BIUDŽETINĖS ĮSTAIGOS CENTRINĖS HIPOTEKOS ĮSTAIGOS PERTVARKYMO

2015 m. rugpjūčio 25 d. Nr. 1R-256
Vilnius

Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos biudžetinių įstaigų įstatymo 13 straipsnio 3 ir 4 dalimis, Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2015 m. rugpjūčio 5 d. nutarimu Nr. 804 „Dėl sutikimo pertvarkyti Centrinę hipotekos įstaigą ir ilgalaikio ir trumpalaikio materialiojo turto perdavimo“:

1. **P e r t v a r k a u** biudžetinę įstaigą Centrinę hipotekos įstaigą į valstybės įmonę Centrinę hipotekos įstaigą 2016 m. sausio 1 d.

2. **T v i r t i n u** pridedamus:

2.1. biudžetinės įstaigos Centrinės hipotekos įstaigos pertvarkymo įgyvendinimo veiksmų planą;

2.2. valstybės įmonės Centrinės hipotekos įstaigos įstatus.

3. **P a v e d u** biudžetinės įstaigos Centrinės hipotekos įstaigos direktoriaus pavaduotojui Vaidui Valikonui, atliekančiam direktoriaus funkcijas:

3.1. apie priimtą sprendimą pertvarkyti biudžetinę įstaigą Centrinę hipotekos įstaigą viešai paskelbti biudžetinės įstaigos Centrinės hipotekos įstaigos nuostatuose nurodytame šaltinyje tris kartus ne trumpesniais kaip 30 dienų intervalais;

3.2. apie priimtą sprendimą pertvarkyti biudžetinę įstaigą Centrinę hipotekos įstaigą ne vėliau kaip pirmą sprendimo viešo paskelbimo dieną pranešti Juridinių asmenų registru;

3.3. pateikti įregistruoti valstybės įmonės Centrinės hipotekos įstaigos įstatus Juridinių asmenų registru iki 2015 m. gruodžio 31 d.;

3.4. atlikti kitus veiksmus dėl biudžetinės įstaigos Centrinės hipotekos įstaigos pertvarkymo, kurie pagal biudžetinės įstaigos Centrinės hipotekos įstaigos pertvarkymo įgyvendinimo veiksmų planą priskirti pertvarkomai biudžetinei įstaigai Centrinei hipotekos įstaigai.

4. **N u s t a t a u**, kad šio įsakymo 2.2 papunktis ir 5 punktas įsigalioja nuo 2.2 papunkčiu patvirtintų valstybės įmonės Centrinės hipotekos įstaigos įstatų įregistravimo Juridinių asmenų registre dienos.

5. **P r i p a ž į s t u** netekusiu galios Lietuvos Respublikos teisingumo ministro 2003 m. gegužės 15 d. įsakymą Nr. 149 „Dėl Centrinės hipotekos įstaigos nuostatų patvirtinimo“ su visais pakeitimais ir papildymais.

Teisingumo ministras

Juozas Bernatonis

BIUDŽETINĖS ĮSTAIGOS CENTRINĖS HIPOTEKOS ĮSTAIGOS PERTVARKYMO ĮGYVENDINIMO VEIKSMŲ PLANAS

Eil. Nr.	Priemonė	Terminas	Vykdančioji institucija
1.	Peržiūrėti pertvarkomos biudžetinės įstaigos Centrinės hipotekos įstaigos (toliau – pertvarkoma biudžetinė įstaiga) veiklą reglamentuojančius teisės aktus, parengti keičiamų teisės aktų sąrašą ir pateikti Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijai.	2015-08-31	Pertvarkoma biudžetinė įstaiga
2.	Parengti Lietuvos Respublikos teisingumo ministro įsakymo projektą dėl po biudžetinės įstaigos pertvarkymo veikiančios valstybės įmonės Centrinės hipotekos įstaigos (toliau – VĮ CHĮ) administracijos struktūros patvirtinimo ir pateikti Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijai.	2015-08-31	Pertvarkoma biudžetinė įstaiga
3.	Patvirtinti VĮ CHĮ administracijos struktūrą.	2015-09-30	Lietuvos Respublikos teisingumo ministerija
4.	Įteikti išpėjimus dėl atleidimo iš pareigų valstybės tarnautojams.	2015-08-31 2015-10-31	Pertvarkoma biudžetinė įstaiga
5.	Įteikti pranešimus apie darbo sutarties sąlygų pasikeitimus darbuotojams, dirbantiems pagal darbo sutartis.	2015-08-31 2015-10-31	Pertvarkoma biudžetinė įstaiga
6.	Įteikti išpėjimą dėl atleidimo iš pareigų pertvarkomos biudžetinės įstaigos direktoriaus pavaduotojui, atliekančiam direktoriaus funkcijas.	2015-10-31	Lietuvos Respublikos teisingumo ministerija
7.	Parengti VĮ CHĮ struktūrinių padalinių nuostatus, pareigybių nuostatus.	2015-10-16	Pertvarkoma biudžetinė įstaiga
8.	Įteikti pasiūlymus valstybės tarnautojams eiti pareigas po pertvarkymo veikiančioje valstybės įmonėje.	2015-11-30	Pertvarkoma biudžetinė įstaiga
9.	Pateikti pranešimus apie biudžetinės įstaigos pertvarkymą susijusiems registrams ir pagrindiniams duomenų teikėjams.	2015-10-30	Pertvarkoma biudžetinė įstaiga
10.	Parengti VĮ CHĮ veiklą reglamentuojančių teisės aktų projektus ir juos pateikti Lietuvos Respublikos Vyriausybei.	2015-10-31	Lietuvos Respublikos teisingumo ministerija

11.	Parengti VĮ CHĮ teisės aktus, reglamentuojančius įmonės vidaus procesus.	2015-11-30	Pertvarkoma biudžetinė įstaiga
12.	Paskirti VĮ CHĮ vadovą (atleisti pertvarkomos biudžetinės įstaigos vadovą).	2015-12-30	Lietuvos Respublikos teisingumo ministerija
13.	Pereiti nuo biudžetinės įstaigos apskaitos prie valstybės įmonės apskaitos.	2015-11-30 – 2016-01-31	Pertvarkoma biudžetinė įstaiga VĮ CHĮ
14.	Perregistruoti pertvarkomos biudžetinės įstaigos sąskaitas ir depozitines sąskaitas.	2016-01-04	VĮ CHĮ
15.	Nustatyti pertvarkomos biudžetinės įstaigos turto balansinę vertę 2015 m. gruodžio 31 d.	2015-01-18	VĮ CHĮ
16.	Pakeisti pertvarkomos biudžetinės įstaigos su Centrine projektų valdymo agentūra sudarytas sutartis dėl Europos Sąjungos struktūrinės paramos fondų lėšomis įgyvendintų projektų veiklos tęstinumo užtikrinimo.	2015-12-31	Pertvarkoma biudžetinė įstaiga
17.	Informuoti apie pasikeitusius duomenis pertvarkomos biudžetinės įstaigos sudarytose duomenų teikimo sutartyse, keitimosi duomenimis sutartyse, prekių, paslaugų ar darbų pirkimo sutartyse nustatyta tvarka.	2016-01-08	VĮ CHĮ
18.	Parengti ir pateikti Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijai pertvarkomos biudžetinės įstaigos 2015 m. biudžeto vykdymo ataskaitas, veiklos ataskaitas, investicijų panaudojimo ir kitas ataskaitas.	2016-01-17	VĮ CHĮ
19.	Parengti ir pateikti pertvarkomos biudžetinės įstaigos 2015 m. finansines ataskaitas Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijai ir į Viešojo sektoriaus apskaitos ir ataskaitų konsolidavimo informacinę sistemą (VSAKIS).	2016-03-15	VĮ CHĮ
20.	Pateikti pertvarkomos biudžetinės įstaigos 2015 m. metines deklaracijas Valstybinei mokesčių inspekcijai ir Valstybinio socialinio draudimo fondo valdybai.	Teisės aktuose nustatytais terminais	VĮ CHĮ

PATVIRTINTA
Lietuvos Respublikos teisingumo
ministro 2015 m. rugpjūčio 25 d.
įsakymu Nr. 1R-256

VALSTYBĖS ĮMONĖS CENTRINĖS HIPOTEKOS ĮSTAIGOS ĮSTATAI

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Valstybės įmonė Centrinė hipotekos įstaiga (toliau – įmonė) yra ribotos civilinės atsakomybės viešasis juridinis asmuo, nuosavybės teise priklausantis valstybei. Įmonės teisinė forma yra valstybės įmonė. Įmonės savininko teises ir pareigas įgyvendina Lietuvos Respublikos teisingumo ministerija.

2. Įmonė turi antspaudą su Lietuvos valstybės herbu ir pavadinimu „Valstybės įmonė Centrinė hipotekos įstaiga“.

3. Įmonės buveinė yra Lietuvos Respublikoje, jos adresas – Vilnius, Tiltu g. 17.

4. Įmonė savo veikloje vadovaujasi Lietuvos Respublikos civiliniu kodeksu, Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodeksu, Lietuvos Respublikos valstybės informacinių išteklių valdymo įstatymu, Lietuvos Respublikos hipotekos registro įstatymu, Lietuvos Respublikos turto arešto aktų registro įstatymu, Lietuvos Respublikos sutarčių registro įstatymu, Lietuvos Respublikos asmens duomenų teisinės apsaugos įstatymu, Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybės įmonių įstatymu, Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimais patvirtintais registrų nuostatais, kitais teisės aktais ir savo įstatais.

5. Įmonės veiklos laikotarpis neribojamas. Įmonės finansiniai metai yra kalendoriniai metai.

II SKYRIUS ĮMONĖS VEIKLOS TIKSLAI IR VEIKLOS POBŪDIS

6. Įmonės tikslai – tvarkyti Lietuvos Respublikos hipotekos registrą, Turto arešto aktų registrą, Testamentų registrą, Vedybų sutarčių registrą, Sutarčių registrą, Neveiksnių ir ribotai veikusių asmenų registrą, Įgaliojimų registrą (toliau kartu – tvarkomi registrai) ir teikti šių registrų duomenis, keistis duomenimis su kitais valstybės registrais, taip pat atlikti Politinių partijų narių sąrašų informacinės sistemos tvarkytojo funkcijas.

7. Įgyvendindama savo tikslus įmonė vykdo šią veiklą:

7.1. registruoja tvarkomų registrų objektus;

7.2. įrašo ir keičia tvarkomų registrų objektų pakeitimo duomenis;

7.3. išregistruoja tvarkomų registrų objektus;

7.4. teikia tvarkomų registrų duomenis, tvarkomų registrų informaciją, taip pat tvarkomiems registrams pateiktų dokumentų kopijas, jei tai nustato tvarkomų registrų nuostatai;

7.5. teikia užklausas Europos testamentų registrų tinklui ir iš Europos testamentų registrų tinklo gautus duomenis perduoda gavėjams;

7.6. sudaro duomenų teikimo iš tvarkomų registrų ir duomenų teikimo tvarkomų registrų sutartis;

7.7. tvarko tvarkomų registrų duomenų bazes ir duomenų bazių archyvus;

7.8. tvarko tvarkomiems registrams pateiktų dokumentų (kopijų) archyvus;

7.9. tvarko tvarkomų registrų techninę ir programinę įrangą;

7.10. nustato tvarkomų registrų veiklos organizavimo principus ir tvarką;

7.11. teikia metodinę ir informacinę pagalbą tvarkomų registrų duomenų teikėjams ir gavėjams duomenų teikimo ir gavimo klausimais;

7.12. nustato ryšius su susijusiais registrais ir valstybės informacinėmis sistemomis, perduoda tvarkomų registrų duomenis susijusiems registrams;

7.13. tvarkomų registrų nuostatuose nustatytais atvejais rengia ir priima teisės aktus dėl registro duomenų teikimo formų ir apimties, taip pat teisės aktus, reglamentuojančius duomenų teikimą registru ir registro duomenų teikimą elektroniniu būdu;

7.14. nustato tvarkomuose registruose atliktų paieškų išsklotinės, suvestinės apie asmenis, kurie domėjosi registre tvarkomais asmens duomenimis, atlyginimo dydžius;

7.15. tvarko depozitinėse sąskaitose esančias lėšas;

7.16. atlikdama Politinių partijų narių sąrašų informacinės sistemos tvarkytojo funkcijas, vykdo Politinių partijų narių sąrašų informacinės sistemos nuostatuose nurodytą veiklą;

7.17. kuria, diegia ir tvarko kitas informacines sistemas;

7.18. kitą veiklą, kurią paveda įmonės savininko teisės ir pareigas įgyvendinanti institucija arba nustato teisės aktai.

III SKYRIUS ĮMONĖS TEISĖS

8. Įmonė gali turėti ir įgyti tik tokias civilines teises ir pareigas, kurios neprieštaruja šiems įstatams ir įmonės veiklos tikslams. Įmonė negali įgyti civilinių teisių ir pareigų per įmonės savininką ar įmonės savininko teises ir pareigas įgyvendinančią instituciją.

9. Įmonė turi teisę:

9.1. užsiimti įstatuose nustatyta veikla Lietuvos Respublikoje ir už jos ribų;

9.2. turėti atsiskaitomasias ir valiutinę sąskaitas Europos Sąjungos valstybės narės bankuose, taip pat, suderinusi su įmonės savininko teises ir pareigas įgyvendinančia institucija, – po vieną valiutinę sąskaitą bet kurioje užsienio valstybėje;

9.3. sudaryti sutartis, prisiimti įsipareigojimus, skolintis pinigų;

9.4. įstatymų nustatyta tvarka disponuoti įmonės trumpalaikiu turtu ir visiškai susidėvėjusiu ilgalaikiu turtu, o įstatymų nustatytais atvejais – ir kitu įmonės turtu;

9.5. teisės aktų nustatyta tvarka įkeisti ilgalaikį materialųjį turtą, išskyrus turtą, kuris pagal įstatymus gali būti tik valstybės nuosavybė;

9.6. nustatyti savo produkcijos bei teikiamų paslaugų kainas ir tarifus, išskyrus atvejus, kai juos įstatymų nustatyta tvarka nustato Lietuvos Respublikos Vyriausybė ar kita įstatymų nustatyta institucija;

9.7. atsiskaityti už pateiktas prekes, atliktus darbus ir paslaugas bet kuria sutarta forma, jeigu tai neprieštaruja Lietuvos Respublikos įstatymams;

9.8. steigti filialus ir nutraukti jų veiklą;

9.9. nustatyti įmonės vidaus struktūrą.

IV SKYRIUS ĮMONĖS VALDYMAS

10. Įmonės organai yra savininko teises ir pareigas įgyvendinanti institucija ir vienasmenis valdymo organas – įmonės vadovas.

11. Įmonė įgyja civilines teises, prisiima civilines pareigas ir jas įgyvendina per įmonės vadovą.

12. Įmonės vadovas turi vengti situacijos, kai jo asmeniniai interesai prieštarautų ar galėtų prieštarauti įmonės interesams. Susidarius tokiai situacijai, įmonės vadovas per dešimt dienų privalo apie tai raštu pranešti įmonės savininko teises ir pareigas įgyvendinančiai institucijai.

13. Įmonės organai privalo veikti įmonės naudai, laikytis įstatymų bei kitų teisės aktų ir vadovautis įmonės įstatais. Įmonės organai neturi teisės priimti sprendimų ar atlikti kitų

veiksmų, kurie akivaizdžiai viršija normalią gamybinę ūkinę riziką ar yra akivaizdžiai nuostolingi.

14. Įmonės organų nariai taip pat privalo laikytis pareigų, nustatytų Lietuvos Respublikos civiliniame kodekse ir kituose teisės aktuose.

V SKYRIUS

ĮMONĖS SAVININKO TEISĖS IR PAREIGAS ĮGYVENDINANČIOS INSTITUCIJOS KOMPETENCIJA

15. Įmonės savininko teises ir pareigas įgyvendinanti institucija:

15.1. skiria ir atšaukia įmonės vadovą, nustato darbo sutarties su įmonės vadovu sąlygas, įmonės vardu sudaro ir nutraukia darbo sutartį su įmonės vadovu, tvirtina įmonės vadovo pareigybės nuostatus;

15.2. tvirtina įmonės įstatus;

15.3. tvirtina įmonės veiklos strategiją;

15.4. nustato įmonės administracijos struktūrą;

15.5. priima sprendimą pakeisti įmonės buveinę;

15.6. priima sprendimus dėl įmonės filialų steigimo ir jų veiklos nutraukimo;

15.7. nustato įmonės veiklos rodiklius;

15.8. tvirtina įmonės metinių finansinių ataskaitų rinkinį ir pelno (nuostolių) paskirstymą;

15.9. priima sprendimą dėl įmonės turto vertinimo;

15.10. suteikia teisę įmonei įkeisti įmonės ilgalaikį materialųjį turtą;

15.11. parenka atestuotą auditorių ar audito įmonę ar audito įmonę įmonės metinių finansinių ataskaitų rinkinio auditui atlikti;

15.12. priima sprendimą reorganizuoti įmonę;

15.13. priima sprendimą pertvarkyti įmonę, išskyrus Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybės įmonių įstatyme nustatytas išimtis;

15.14. priima sprendimus likviduoti įmonę ir atšaukti įmonės likvidavimą;

15.15. paskiria ir atleidžia įmonės likvidatorių;

15.16. įstatymų nustatytais pagrindais ir tvarka priima sprendimą dėl lėšų įmonei skyrimo;

15.17. tvirtina įmonės metinius turto įsigijimo ir skolinimosi planus, metines pajamų ir išlaidų sąmatas.

16. Įmonės savininko teises ir pareigas įgyvendinanti institucija sprendžia ir kitus Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybės įmonių įstatyme bei kituose teisės aktuose jos kompetencijai priskirtus klausimus.

17. Įmonės savininko teises ir pareigas įgyvendinančios institucijos sprendimai turi būti įforminami raštu.

18. Įstatymų nustatytais atvejais įmonės savininko teises ir pareigas įgyvendinančios institucijos sprendimai gali būti priimti esant tam tikram Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimui. Tokiu atveju įmonės savininko teises ir pareigas įgyvendinanti institucija parengia ir pateikia Lietuvos Respublikos Vyriausybei tam tikro nutarimo projektą.

VI SKYRIUS

ĮMONĖS VADOVO KOMPETENCIJA, JO SKYRIMO, ATŠAUKIMO IR ATSIŠTATYDINIMO TVARKA

19. Įmonės vadovas – direktorius. Įmonės vadovą skiria ir jį atšaukia, nustato darbo sutarties sąlygas ir įmonės vardu sudaro ir nutraukia su juo darbo sutartį įmonės savininko teises ir pareigas įgyvendinančios institucijos vadovas, priimdamas sprendimą. Įmonės vadovas pradeda eiti pareigas nuo sprendime dėl jo paskyrimo nurodytos dienos.

20. Įmonės vadovas organizuoja kasdienę įmonės veiklą ir veikia įmonės vardu esant santykiams su kitais asmenimis. Įmonės vadovas turi teisę vienvaldiškai sudaryti sandorius įmonės vardu.

21. Įmonės vadovas:

21.1. priima į darbą ir atleidžia darbuotojus, sudaro ir nutraukia su jais darbo sutartis;

21.2. tvirtina įmonės struktūrinių padalinių nuostatus ir pareigybių nuostatus;

21.3. tvirtina įmonės filialų nuostatus;

21.4. parengia ir tvirtina įmonės darbuotojų darbo apmokėjimo ir skatinimo taisykles;

21.5. tvirtina įmonės vidaus darbo tvarkos taisykles;

21.6. tvirtina įmonės vidaus teisės aktus įmonės veiklos klausimais, leidžia įsakymus;

21.7. nustato įmonėje taikomus turto nusidėvėjimo skaičiavimo metodus ir normatyvus;

21.8. teikia informaciją įmonės savininko teises ir pareigas įgyvendinančiai institucijai apie įmonės veiklos prognozes, planus, nurodydamas reikalingų investicijų ateinančiais finansiniais metais sumas, ir apie įvykius, turinčius esminės reikšmės įmonės veiklai;

21.9. organizuoja tvarkomų registų ir informacinių sistemų plėtrą.

22. Asmuo negali būti įmonės vadovu, jeigu:

22.1. įstatymų nustatyta tvarka yra pripažintas kaltu dėl sunkaus ar labai sunkaus nusikaltimo padarymo ir turi neišnykusį ar nepanaikintą teistumą;

22.2. įstatymų nustatyta tvarka yra pripažintas kaltu dėl nusikaltimo valstybės tarnybai ir viešiesiems interesams ar korupcinio pobūdžio nusikaltimo padarymo ir turi neišnykusį ar nepanaikintą teistumą;

22.3. įstatymų nustatyta tvarka yra pripažintas kaltu dėl baudžiamojo nusižengimo valstybės tarnybai ir viešiesiems interesams ar korupcinio pobūdžio baudžiamojo nusižengimo padarymo ir nuo apkaltinamojo nuosprendžio įsiteisėjimo dienos nepraėjo treji metai;

22.4. įstatymų nustatyta tvarka yra pripažintas kaltu dėl nusikaltimų, kuriais padaryta turtinė žala valstybei, ir turi neišnykusį ar nepanaikintą teistumą;

22.5. yra įstatymų nustatyta tvarka uždraustos organizacijos narys;

22.6. yra atleistas iš skiriamų arba renkamų pareigų dėl priesaikos ar pasižadėjimo sulaužymo, pareigūno vardo pažeminimo ir nuo atleidimo iš pareigų dienos nepraėjo treji metai;

22.7. įstatymų nustatyta tvarka atimta teisė eiti tokias pareigas.

23. Įmonės vadovas negali būti įmonės vyriausioju buhalteriu (buhalteriu). Jeigu įmonės buhalterinę apskaitą tvarko įmonės apskaitos tarnyba (struktūrinis padalinys), įmonės vadovas negali būti šios tarnybos (struktūrinio padalinio) vadovu.

24. Įmonės vadovas negali būti kito juridinio asmens darbuotoju ar organo nariu be įmonės savininko teises ir pareigas įgyvendinančios institucijos sutikimo. Įmonės savininko teises ir pareigas įgyvendinanti institucija sprendimą dėl sutikimo įmonės vadovui būti kito juridinio asmens darbuotoju ar organo nariu priima gavusi įmonės vadovo rašytinį prašymą. Šis įmonės vadovo prašymas turi būti išnagrinėtas per dešimt darbo dienų nuo jo gavimo institucijoje dienos. Sutikimas duodamas, jeigu įmonės vadovo buvimas kito juridinio asmens darbuotoju ar organo nariu nesukelia interesų konflikto, nekliudo jam tinkamai vykdyti pareigų, nurodytų Lietuvos Respublikos [civiliniame kodekse](#), įstatymuose ir šiuose įstatuose. Įmonės vadovas, pažeidęs šiame punkte nustatytą reikalavimą, turi būti atšauktas iš įmonės vadovo pareigų.

25. Įmonės vadovas atsako už:

25.1. įmonės veiklos strategijos projekto parengimą ir jo pateikimą įmonės savininko teises ir pareigas įgyvendinančiai institucijai;

25.2. įmonės veiklos organizavimą;

25.3. pranešimą įmonės savininko teises ir pareigas įgyvendinančiai institucijai apie įvykius, turinčius esminės reikšmės įmonės veiklai;

25.4. įmonės metinių finansinių ataskaitų rinkinio sudarymą ir jo pateikimą kartu su auditoriaus išvada bei audito ataskaita įmonės savininko teises ir pareigas įgyvendinančiai institucijai tvirtinti per tris mėnesius nuo finansinių metų pabaigos;

25.5. Lietuvos Respublikos civilinio kodekso 2.44 ir 2.66 straipsnių, Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybės įmonių įstatymo ir kitų teisės aktų nustatytų įmonės duomenų ir dokumentų pateikimą Juridinių asmenų registru;

25.6. įmonės viešų pranešimų paskelbimą;

25.7. dokumentų ir kitos informacijos apie įmonę saugojimą;

25.8. įmonės turto valdymą, naudojimą ir disponavimą juo šių įstatų nustatyta tvarka ir sąlygomis;

25.9. viešųjų pirkimų vykdymo kontrolę;

25.10. vidaus kontrolės, įskaitant ir finansų kontrolę, sukūrimą, jos veikimą ir tobulinimą;

25.11. įmonės metinių turto įsigijimo ir skolinimosi planų, metinių pajamų ir išlaidų sąmatų sudarymą ir jų pateikimą įmonės savininko teises ir pareigas įgyvendinančiai institucijai tvirtinti;

25.12. įmonės veiklos ataskaitos parengimą;

25.13. kitus veiksmus, kuriuos įmonės vadovui nustato Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybės įmonių įstatymas, kiti teisės aktai ir šie įstatai.

26. Įmonės savininko teises ir pareigas įgyvendinančiai institucijai priėmus sprendimą atšaukti įmonės vadovą, su juo sudaryta darbo sutartis nutraukiama Lietuvos Respublikos darbo kodekso nustatyta tvarka.

27. Įmonės vadovas turi teisę atsistatydinti pateikdamas rašytinį atsistatydinimo pranešimą įmonės savininko teises ir pareigas įgyvendinančiai institucijai. Įmonės savininko teises ir pareigas įgyvendinančios institucijos vadovas sprendimą atšaukti įmonės vadovą turi priimti per penkiolika dienų nuo atsistatydinimo pranešimo gavimo dienos.

28. Įmonės vadovas, nevykdantis pareigų, nurodytų Lietuvos Respublikos civiliniame kodekse, Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybės įmonių įstatyme ir kituose įstatymuose bei šiuose įstatuose, arba netinkamai jas vykdantis, privalo padarytą žalą atlyginti įmonei visiškai.

VII SKYRIUS

ĮMONĖS SAVININKO PATIKĖJIMO TEISE ĮMONEI PERDUOTO TURTO VALDYMO, NAUDOJIMO, DISPONAVIMO JUO TVARKA IR SĄLYGOS

29. Įmonei įmonės savininko perduotas ir įmonės įgytas turtas nuosavybės teise priklauso įmonės savininkui.

30. Įmonės savininko perduotą turtą įmonė valdo, naudoja ir disponuoja juo patikėjimo teise, nepažeisdama Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybės įmonių įstatymo, kitų įstatymų ir teisės aktų, kitų asmenų teisių ir teisėtų interesų.

31. Įmonei įstatymų nustatytais pagrindais ir tvarka gali būti skiriamos lėšos ir perduodamas bet koks įmonės savininko turtas, kurį pagal Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymą galima perduoti įmonei patikėjimo teise valdyti, naudoti ir juo disponuoti. Turtas perduodamas teisės aktų nustatyta tvarka, turto perdavimo akte nurodant jo balansinę vertę.

32. Siekdama užtikrinti, kad jos prievolės būtų įvykdytos, įmonė Lietuvos Respublikos įstatymų nustatyta tvarka gali įkeisti savo balanse registruojamą ilgalaikį materialųjį turtą, išskyrus turtą, kuris pagal įstatymus gali būti tik valstybės nuosavybė.

33. Įmonė pagal savo prievoles atsako tik tuo turtu, kuris registruojamas jos balanse ir į kurį pagal Lietuvos Respublikos įstatymus gali būti nukreipiamas išieškojimas. Įmonei įmonės savininko perduotas ir įmonės įgytas turtas registruojamas įmonės balanse. Įmonė neatsako už valstybės prievoles.

VIII SKYRIUS

ĮMONĖS NUOSAVAS KAPITALAS

34. Įmonės nuosavą kapitalą sudaro:
- 34.1. įmonės savininko kapitalas;
 - 34.2. turtą, kuris pagal įstatymus gali būti tik valstybės nuosavybė, atitinkantis kapitalas;
 - 34.3. privalomasis rezervas;
 - 34.4. perkainojimo rezervas (rezultatai);
 - 34.5. kiti rezervai;
 - 34.6. nepaskirstytasis pelnas (nuostoliai).
35. Įmonės savininko kapitalą sudaro įmonės savininko jai perduoto turto, jei tai nėra turtas, kuris pagal įstatymus gali būti tik valstybės nuosavybė ar dotacija, vertė.
36. Turtą, kuris pagal įstatymus gali būti tik valstybės nuosavybė, atitinkančio kapitalo dydį sudaro turto, kuris pagal įstatymus gali būti tik valstybės nuosavybė, teisės aktų nustatyta tvarka perduoto įmonei patikėjimo teise valdyti, naudoti ir juo disponuoti, vertė.
37. Nuosavo kapitalo dalį atitinkantis turtas, kuris yra naudojamas valstybės institucijų ir įstaigų funkcijoms atlikti ir perduotas įmonei valdyti, naudoti ir disponuoti juo patikėjimo teise, nurodomas įmonės balanse.
38. Privalomasis rezervas sudaromas iš įmonės paskirstytinojo pelno, taikant įmonės savininko teises ir pareigas įgyvendinančios institucijos nustatyto dydžio metinius atskaitymus. Atskaitymai į privalomąjį rezervą turi sudaryti ne mažiau kaip 1/20 paskirstytinojo pelno. Jie turi būti vykdomi tol, kol privalomojo rezervo dydis sudarys 1/10 savininko kapitalo vertės. Nustatytą dydį viršijanti privalomojo rezervo dalis gali būti perskirstyta skirstant įmonės pelną. Privalomasis rezervas naudojamas tik įmonės nuostoliams dengti. Padengus nuostolius, privalomojo rezervo dydis turi būti atkuriamas laikantis šiame punkte nustatytos tvarkos.
39. Perkainojimo rezervas – tai nuosavo kapitalo pasikeitimas dėl ilgalaikio materialiojo turto ir finansinio turto perkainojimo. Perkainojimo rezervas mažinamas, kai perkainotas turtas nurašomas, nudėvimas, nukainojamas ar perleidžiamas kitiems asmenims. Perkainojimo rezervu negalima mažinti įmonės nuostolių.
40. Įmonėje sudaromi kiti rezervai:
- 40.1. rezervas įmonės darbuotojų skatinimo ir socialiniams tikslams;
 - 40.2. rezervas investicijoms;
 - 40.3. rezervas galimai žalai atlyginti.
41. Rezervas įmonės darbuotojų skatinimo ir socialiniams tikslams ir rezervas investicijoms sudaromi iš įmonės paskirstytinojo pelno.
42. Rezervas įmonės darbuotojų skatinimo ir socialiniams tikslams naudojamas darbuotojų premijoms, išmokamoms už gerus darbo rezultatus ir gerą darbo pareigų vykdymą, materialinėms pašalpoms, kai sunki jų materialinė būklė dėl jų pačių ligos, šeimos narių ligos ar mirties, stichinės nelaimės ar turto netekimo, išėtinėms išmokoms ir kompensacijoms, taip pat delspinigiams už laiku neišmokėtą darbo užmokestį. Į rezervą įmonės darbuotojų skatinimo ir socialiniams tikslams gali būti skiriama ne daugiau kaip 1/10 paskirstytinojo pelno.
43. Rezervas investicijoms sudaromas ilgalaikiam materialiajam ir nematerialiajam turtui, reikalingam įmonės veiklos plėtrai, įsigyti. Šio rezervo dydį nustato įmonės savininko teises ir pareigas įgyvendinanti institucija, tvirtindama įmonės pelno (nuostolio) paskirstymą.
44. Einamaisiais finansiniais metais nepanaudota šių įstatų 40.1 ir 40.2 papunkčiuose nustatytų rezervų dalis gali būti perkelta į ateinančius finansinius metus ir perskirstyta skirstant įmonės pelną. Šie rezervai gali būti naudojami įmonės nuostoliams dengti. Padengus nuostolius, rezervo įmonės darbuotojų skatinimo ir socialiniams tikslams ir rezervo investicijoms dydis nėra atkuriamas. Šie rezervai keičiami ar naikinami įmonės savininko teises ir pareigas įgyvendinančios institucijos sprendimu teisės aktų nustatyta tvarka pakeičiant įmonės įstatus.

IX SKYRIUS

ĮMONĖS LĖŠOS IR JŲ NAUDOJIMAS

45. Įmonės lėšos yra:
- 45.1. pajamos, gautos už įmonės teikiamas paslaugas ir produkciją;
 - 45.2. valstybės biudžeto ir išteklių fondų lėšos, kurios įstatymų nustatyta tvarka gali būti skiriamos programoms vykdyti;
 - 45.3. lėšos, gautos už įstatymų nustatyta tvarka parduotą valstybės nekilnojamąjį turtą ir jam priskirtą žemės sklypą bei kitus nekilnojamuosius daiktus;
 - 45.4. skolintos lėšos;
 - 45.5. kitos teisėtai gautos lėšos.
46. Įmonės lėšos naudojamos:
- 46.1. teisės aktuose nustatytiems veiklos tikslams pasiekti ir funkcijoms atlikti;
 - 46.2. darbuotojų darbo užmokesčiui.

X SKYRIUS ĮMONĖS VEIKLOS KONTROLĖ

47. Įmonės vadovas turi parengti ir pateikti įmonės savininko teises ir pareigas įgyvendinančiai institucijai įmonės finansinių ataskaitų rinkinius ir įmonės veiklos ataskaitas.
48. Įmonės metinių finansinių ataskaitų rinkinį turi patikrinti įmonės savininko teises ir pareigas įgyvendinančios institucijos parinktas atestuotas auditorius ar audito įmonė.
49. Auditas įmonėje atliekamas įstatymų nustatyta tvarka.
50. Įmonės finansinės ataskaitos sudaromos buhalterinę apskaitą ir finansinę atskaitomybę reglamentuojančių teisės aktų nustatyta tvarka.

XI SKYRIUS PELNO (NUOSTOLIŲ) PASKIRSTYMAS

51. Įmonės paskirstytinasis pelnas (nuostoliai) turi būti paskirstytas (paskirstyti) ne vėliau kaip per 4 mėnesius pasibaigus įmonės finansiniams metams.
52. Įmonės vadovas kartu su įmonės metinių finansinių ataskaitų rinkiniu įmonės savininko teises ir pareigas įgyvendinančiai institucijai turi pateikti sprendimo dėl įmonės paskirstytinojo pelno (nuostolių) paskirstymo projektą.
53. Įmonės pelnas skiriamas:
- 53.1. privalomajam rezervui sudaryti (5 procentai paskirstytinojo pelno, kol jo dydis sudarys 1/10 savininko kapitalo vertės);
 - 53.2. Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybės įmonių įstatymo nustatytais pagrindais ir tvarka į valstybės biudžetą įmokamai įmonės pelno įmokai.
54. Likusi pelno dalis skiriama:
- 54.1. iki 3 procentų – rezervui galimai žalai atlyginti, iš kurio atlyginama įmonės veiksmis padaryta žala fiziniams ir juridiniams asmenims. Rezervas kasmet papildomas, kol jo dydis sudarys 1/20 įmonės savininko kapitalo vertės;
 - 54.2. iki 55 procentų – investicijoms finansuoti;
 - 54.3. iki 2 procentų – tarptautinėms programoms finansuoti;
 - 54.4. iki 30 procentų – nuosavoms apyvartinėms lėšoms papildyti;
 - 54.5. ne daugiau kaip 10 procentų – darbuotojų premijoms, pašalpoms, įmonės darbuotojų socialiniams ir kultūriniais poreikiams.
55. Nepaskirstytasis pelnas (nuostoliai) perkeliama (perkeliami) į kitus finansinius metus.

XII SKYRIUS ĮMONĖS SKELBIMŲ IR PRANEŠIMŲ SKELBIMO TVARKA

56. Įmonės vieši pranešimai, kurių privalomą skelbimą nustato [Lietuvos Respublikos civilinis kodeksas](#) ir Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybės įstatymas, skelbiami Juridinių asmenų registro tvarkytojo leidžiamame elektroniniame leidinyje „Juridinių asmenų vieši pranešimai“.

57. Lietuvos Respublikos įstatymų nustatytais atvejais įmonės pranešimai ir kita informacija, su kuria privalu supažindinti, įmonės savininko teises ir pareigas įgyvendinančiai institucijai, įmonės kreditoriams ir kitiems asmenims, kuriems privalu pranešti, pranešama pasirašytinai ar registruotu laišku.

58. Kita įmonės viešai skelbtina informacija skelbiama įmonės interneto svetainėje www.hipotekosistaiga.lt.

XIII SKYRIUS

ĮMONĖS ĮSTATŲ KEITIMO TVARKA

59. Iniciatyvos teisę keisti įmonės įstatus turi įmonės vadovas ir įmonės savininko teises ir pareigas įgyvendinanti institucija.

60. Pakeistus įmonės įstatus tvirtina įmonės savininko teises ir pareigas įgyvendinanti institucija, įstatai tvirtinami įmonės savininko teises ir pareigas įgyvendinančios institucijos vadovo arba jo įgalioto asmens parašu ir institucijos antspaudu.

61. Pakeisti įstatai įsigalioja nuo jų įregistravimo Juridinių asmenų registre. Registruoti kartu su teisės aktų nustatytais dokumentais Juridinių asmenų registrui turi būti pateikti pakeisti įmonės įstatai ir nurodyti jų pakeitimai.
